

Nr 246.

Av herr **Clason**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till värnpliktslag.

I anslutning till den av mig i dag, med anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 50 med förslag till försvarsväsendets ordnande, under viss förutsättning, väckta motionen anhåller jag att få framlägga förslag till ny värnpliktslag.

Rörande huvudpunkterna i lagförslaget hänvisar jag till vad som i detta ämne yttrats dels i 1924 års försvarsproposition jämte i anslutning till densamma framlagt förslag till ny värnpliktslag, dels i den reservation, som av hr Vennersten m. fl. avgivits till 1924 års försvarsutskott.

Jag hemställer under samma förutsättning som i huvudmotionen, att riksdagen måtte antaga följande

Förslag till Värnpliktslag.

Kap. 1.

Allmänna bestämmelser.

§ 1.

Varje — — — (lika med nuvarande lydelse) — — — år.¹

§ 2.

För — — — — — rätt.

§ 3.

1. Värnplikten — — — — — uppbådet.

I krigstid — — — — — kallade.

2. Under den tid — — — — — landstormen.

¹ Transumeringar avse överensstämmelse med nuvarande värnpliktslag.

§ 4.

Från värnpliktens fullgörande frikallas den, som till följd av lyte, stadigvarande sjukdom, bestående kroppslig svaghet eller annan dylik orsak icke är duglig till krigstjänst.

§ 5.

1. Värnpliktig är skyldig att inställa sig till inskrivning det år, han fyller tjugu år.

2. Tjänstetiden i beväringen beräknas från början av nyssnämnda år, även om den värnpliktige till följd av laga förfall eller beviljat uppskov skulle bli inskriven först ett senare år.

Där inskrivning till följd av den värnpliktiges uteblivande utan laga förfall skett ett senare år, räknas tjänstetiden från början av inskrivningsåret.

Har värnpliktig utan laga förfall eller beviljat uppskov under något år av tjänstetiden uteblivit från honom enligt § 27 under samma år åliggande tjänstgöring, må detta år icke räknas honom till godo såsom tjänsteår i beväringen. Huru förhållas skall, då värnpliktig uteblivit från endast en del av årets tjänstgöring, bestämmer Konungen.

3. Värnpliktig, varom i § 2 förmäles, är skyldig att inställa sig till inskrivning det år, hans värnplikt tager sin början. Sådan värnpliktig anses därvid likställd med den, som förut erhållit uppskov med inskrivning.

§ 6.

1. Yngling, vilken avlagt studentexamen eller erhållit avgångsbetyg från gymnasiet tredje ring vid allmänt läroverk eller som vid annan läroanstalt förvärvat ett kunskapsmått, som, enligt vad Konungen förordnar, skall anses däremot svara, så ock yngling, vilken vid navigationsskola avlagt sjökaptens- eller styrmansexamen eller maskinistexamen av första eller andra klass, må redan det år, då han fyller aderton eller nitton år, anmäla sig till inskrivning.

För bifall härtill fordras att vara duglig till krigstjänst.

2. Annan yngling, än i mom. 1 avses, må ock redan det år, då han fyller aderton eller nitton år, anmäla sig till inskrivning för utbildning till plutonchef eller motsvarande befattning, där han är duglig till krigstjänst och, på sätt Konungen förordnar, visar sig äga förutsättningar för dylik utbildning.

3. Likaledes må annan yngling, än i mom. 1 avses, redan det år, då han fyller aderton eller nitton år, anmäla sig till inskrivning antingen för att utbildas till underbefäl eller fackman vid infanteriet, artilleriet, ingenjörtrupperna, trängtrupperna, intendenturtrupperna eller kustartilleriet eller för att från annat inskrivningsområde än Norrbottens uttagas för utbildning vid Norrbottens regemente.

För bifall härtill fordras, att han är duglig till krigstjänst och i övrigt lämplig till den tjänstgöring, vartill han anmäler sig.

4. För — — — — tjugu år.

5. Vad i denna lag stadgas om värnpliktiga gäller i tillämpliga delar för de enligt denna § inskrivna, även innan de inträtt i värnpliktsåldern.

§ 7.

Till krigstjänst duglig värnpliktig uttages till linjetjänst eller till ersättningsreserven.

§ 8.

Rörande — — — — — påkallade.

§ 9.

Värnpliktig — — — — — skyldighet.

§ 10.

Värnpliktig — — — — — tjänstgöring.

Kap. II.

Om de värnpliktigas inskrivning och redovisning.

§ 11.

1. För inskrivning och redovisning av de värnpliktiga, med — — — — — rullföringsbefälhavare).

2. För inskrivning av de värnpliktiga, som äro inskrivna å sjömanshus, samt för redovisning av marinens och flygvapnets å sjömanshus inskrivna värnpliktiga bestämmas särskilda sjöruddföringsområden, vart och ett omfattande ett eller flera sjömanshus. För varje sjöruddföringsområde förordnas en befälhavare (sjöruddföringsbefälhavare), lydande under stationsbefälhavare vid station av flottan.

§ 12.

1. Vederbörande mantalsskrivningsförrättare åligger att, sedan mantalsskrivningarna blivit avslutade, med ledning av mantalsslängderna uppsätta fullständiga listor över inskrivningsskyldiga värnpliktiga. Dessa listor skola för granskning översändas till vederbörande pastorsämbeten, vilka genom anteckning å dem böra upplysa, dels om någon av däruti upptagna värnpliktiga är på grund av honom ådömd straffpåföljd för alltid eller för viss tid utestängd från behörighet och rättigheter, som omförmälas i 2 kap. 19 § strafflagen, eller avlidit eller avflyttat till annan ort, som, då den är känd, bör uppgivas, eller är inskriven å sjömanshus, med uppgift på sjömanshuset, dels om och vilka inskrivningsskyldiga värnpliktiga efter mantalsskrivningen inflyttat i församlingen, med uppgivande, där så ske kan, från vilken ort inflyttningen skett, varefter listorna, bekräftade med vederbörande pastorers underskrifter, skola till mantalsskrivningsförrättaren återsändas. Mantalsskrivningsförrättaren insänder dessa listor, behörigen transporterade och summerade, till Konungens befallningshavande, som ofördröjligen översänder dem till vederbörande inskrivningsbefälhavare.

2. Prästerskapet — — — — — redovisning.
3. Där — — — — — myndighet.
4. Närmare — — — — — Konungen.

§ 13.

1. Varje år skall inom de särskilda rullföringsområdena och för de särskilda sjömanshusen å tider och ställen, som, efter det vederbörande inskrivnings- eller sjöruddföringsbefälhavare blivit hörd, bestämmas av Konungens befallningshavande i det län, till vilket rullföringsområdet eller största delen därav hörer, eller inom vilket sjömanshuset är beläget, inskrivning förrättas med de värnpliktiga, som under året fylla tjugu år, samt med de äldre värnpliktiga, vilka icke förut blivit inskrivna eller frikallade.

2. Inkallelse — — — — — kommun.

§ 14.

1. Vid inskrivningsförrättning är varje till densamma inkallad värnpliktig med undantag av den, som är inskriven å sjömanshus och inmönstrad till sjöfart, skyldig att personligen inställa sig; dock må utan personlig inställelse inskrivas värnpliktig, som i den ordning, Konungen föreskriver, styrker, att han är duglig till krigstjänst, och som antingen finnes enligt § 43 mom. 1 hava visat laga förfall för uteblivandet eller ock innehar anställning utomlands eller uppehåller sig därstädes för idkande av studier eller för utbildning i sitt yrke.

2. Efter inskrivningen erhåller den värnpliktige en inskrivningsbok, varuti skall av vederbörande befäl antecknas vad som är av vikt att känna beträffande hans värnplikt, och med vilken bör följa ett utdrag av denna lag samt av andra lagar och stadganden rörande krigsmakten.

3. Överstiger — — — — — förrättning.

§ 15.

1. Inställelse — — — — — kyrkobokförd.

Värnpliktig, som vistas å annan ort, må dock undergå inskrivning å vistelseorten, men skall i sådant fall utan kallelse anmäla sig hos vederbörande inskrivningsnämnd och därvid avlämna prästbetyg. Sålunda inskriven värnpliktig tillhör fortfarande det område, där han är kyrkobokförd.

2. Inskrivning — — — — — sjöfartsbok.

Å sjömanshus inskriven värnpliktig, som tilldelas hären, överföres till det rullföringsområde, inom vilket han är kyrkobokförd.

3. Vad i denna § stadgas om värnpliktig skall äga motsvarande tillämpning beträffande yngling, som enligt § 6 inskrives, innan han inträtt i värnpliktsåldern.

Kap. III.

Om uppskov med inskrivning eller tjänstgöring, så ock om frikallelse efter inskrivning.

§ 16.

1. Uppskov med inskrivning till nästföljande års inskrivningsförrättning meddelas värnpliktig, som av en eller annan möjligen övergående anledning, såsom tillfällig sjukdom, försenad eller otillräcklig kroppsutveckling eller dylikt, vid inskrivningsförrättningen befinnes vara oduglig eller olämplig till krigstjänst eller kunna genom de med tjänstgöringen förenade ansträngningarna utsättas för men eller fara.

2. Sådant uppskov meddelas ock:

a) den, vilken har hustru, barn eller fosterbarn, som är för sitt uppehälle väsentligen beroende av hans arbete; samt

b) enda arbetsföra sonen, sonsonen eller dottersonen till orkeslös eller vanför fader, farfader, morfader eller till änka, fränskild eller övergiven hustru eller ogift kvinna, enda arbetsföra fostersonen till orkeslös eller vanför fosterfader eller till fostermoder, ävensom enda arbetsföra brodern till ett eller flera minderåriga eller vanföra faderlösa syskon, dock endast såvida sagda föräldrar, far- eller morföräldrar eller fosterföräldrar eller syskon äro för sitt uppehälle väsentligen beroende av hans arbete.

Har sådan för sitt uppehälle av den värnpliktiges arbete väsentligen beroende anhörig, som under b) sägs, av samme värnpliktig erhållit försörjning alltifrån början av kalenderåret närmast före inskrivningsförrättningen eller, där behovet av försörjning uppstått först vid senare tidpunkt, alltifrån behovets uppkomst, kan även i det fall, att den värnpliktige icke är den enda arbetsföra sonen, sonsonen, dottersonen, fostersonen eller brodern, uppskov med inskrivningen medgivas honom, därest han är den enda, som, såvitt veterligt är, kan lämna nödigt försörjningsbidrag.

3. Förefinnes — — — — — fredstid.

4. Bliver inskriven värnpliktig till följd av sådan orsak, som omförmäles i § 4, oduglig till krigstjänst, äger han att, på framställning hos behörig inskrivningsnämnd, varda frikallad från värnpliktens vidare fullgörande.

5. Har utländsk man, som icke förut varit svensk medborgare, blivit genom naturalisation upptagen till medborgare här i landet och fyller han det år, inskrivningen sker, minst tjugusex år eller kan han med intyg styrka, att han i utlandet gjort militärtjänst under längre tid, än vad i § 27 mom. 1 sägs, skall han frikallas från värnpliktens fullgörande under fredstid.

6. Sådän frikallelse äge ock rum:

a) beträffande annan än i mom. 5 sägs, vilken kan med intyg styrka, att han i utlandet gjort militärtjänst under längre tid än i § 27 mom. 1 stadgas; samt

b) beträffande den, som från riket avflyttat till land inom främmande världsdel och därefter åter inflyttat hit, dock under villkor

att avflyttningen icke skett i strid med då gällande föreskrifter om utvandring,

att han under det år, han återinflyttat, fyllt minst tjugufva år, och

att minst nio år förflutit från avflyttningen till återinflyttningen, häri således icke inberäknad den tid, som vistelsen i riket varat, innan förlorad svensk medborgarrätt återförvärvats.

§ 17.

1. Uppskov till nästföljande år med påbörjandet av den i § 27 föreskrivna första tjänstgöring eller tjänstgöring i en följd för värnpliktiga, uttagna till linjetjänst, kan vid inskrivningen medgivas:

- a) å sjömanshus — — — — — sig;
- b) å sjömanshus — — — — — navigationsskola;
- c) värnpliktig, — — — — — frånvarande; samt
- d) värnpliktig, — — — — — olägenheter.

Fortfar anledning till uppskov med ovan nämnd tjänstgöring, må förlängt uppskov, varje gång för ett år, av vederbörande inskrivningsnämnd beviljas den värnpliktige; dock att tjänstgöringen, utom i fall, som i mom. 8 här nedan avses, taga sin början senast det år, under vilket han fyller tjugufva år.

2. Yppas för värnpliktig, uttagen till linjetjänst, efter det inskrivningsförrättningen avslutats, sådan anledning till uppskov, varom i mom. 1 förmäles, med påbörjande av den i § 27 föreskrivna första tjänstgöring eller tjänstgöring i en följd, må uppskov med påbörjande av nämnda tjänstgöring till nästföljande år medgivas den värnpliktige i den ordning, Konungen bestämmer. Fortfar anledning till uppskov eller har annan uppskovsanledning av beskaffenhet, som ovan nämnts, yppats före nästinfallande inskrivningsförrättning, åligger det den värnpliktige, där han önskar ytterligare uppskov med ifrågavarande tjänstgöring, att vid sagda förrättning göra framställning därom hos vederbörande inskrivningsnämnd. Har annat förfall än det, som tidigare föranlett uppskov, yppats så sent, att framställning icke kunnat göras hos inskrivningsnämnden, må förnyat uppskov medgivas i den ordning, Konungen bestämmer.

3. Från redan påbörjad första tjänstgöring eller tjänstgöring i en följd må i den ordning, Konungen bestämmer, hemförlovas till linjetjänst uttagen värnpliktig, för vilken efter tjänstgöringens början i anledning av dödsfall eller annan av honom oberoende händelse inträtt förhållande, på grund varav han är att likställa med i mom. 1 c) eller d) omförmäld värnpliktig. I samma ordning må från redan påbörjad dylik tjänstgöring hemförlovas värnpliktig, med avseende å vilken föreligger sådant förhållande, som i § 16 mom. 2 sägs, även om detsamma förefunnits före tjänstgöringens början, dock under förutsättning att förhållandet inträtt, efter det inskrivningsförrättningen avslutats, och att ansökning om hemförlovning gjorts inom trettio dagar från tjänstgöringens början.

Fortfar förfallet eller har annan anledning av beskaffenhet, som ovan sägs, till uppskov med den återstående tjänstgöringen yppats före nästinfal-

lande inskrivningsförrättning, åligger det den värnpliktige, där han önskar uppskov med nämnda tjänstgöring, att vid sagda förrättning göra framställning därom hos vederbörande inskrivningsnämnd. Har annat förfall än det, som tidigare föranlett hemförlovning, yppats så sent, att framställning icke kunnat göras hos inskrivningsnämnden, må uppskov medgivas i den ordning, Konungen bestämmer.

4. Till linjetjänst uttagen värnpliktig, för vilken vid inskrivningsförrättning förelegat sådant förhållande, som i § 16 mom. 2 omförmäles, men vilken av glömska, okunnighet eller liknande orsak försummat att då begära uppskov med tjänstgöringen, må, på därom gjord ansökan och efter prövning i varje särskilt fall, i den ordning, Konungen närmare bestämmer, erhålla uppskov med eller hemförlovning från tjänstgöringen.

5. Värnpliktig, som vid navigationsskola avlagt styrmansexamen och förklarar sig ämna efter avlagd sjökaptensexamen söka anställning såsom reservofficersaspirant för utbildning till reservofficer vid marinen, må, på ansökan, gjord inom trettio dagar från det att den för honom i § 27 bestämda tjänstgöringen tagit sin början, i och för avläggande av sjökaptensexamen hemförlovas från pågående tjänstgöring, dock med skyldighet för sådan värnpliktig att fullgöra den återstående tjänstgöringen, om han icke avlagt sjökaptensexamen och vunnit anställning såsom reservofficersaspirant senast året efter det, då han hemförlovats.

6. Huruvida och i vad mån värnpliktig, som jämlikt mom. 3, 4 eller 5 hemförlovats, må anses hava fullgjort honom åliggande tjänstgöring, ävensom i vilken ordning den återstående tjänstgöringen skall fullgöras, därom meddelar Konungen erforderliga bestämmelser.

7. Uppskov med påbörjande av i § 27 föreskriven annan tjänstgöring än ovan i mom. 1 sägs eller med i § 36 mom. 1 föreskriven landstormsövning, så ock hemförlovning från sådan tjänstgöring eller övning må beviljas i den ordning, Konungen bestämmer.

8. Är anledning till uppskov med eller hemförlovning från tjänstgöring, varom i denna § sägs, av beskaffenhet, som i § 16 mom. 2 omförmäles, och förefinnes sådan anledning ännu fjärde året efter det, då den värnpliktige erhöll uppskov eller hemförlovades, gälla vad i mom. 3 av sistnämnda § är stadgat.

Dock skall vad nu sagts icke äga tillämpning, där anledningen är av beskaffenhet, varom i § 16 mom. 2 a) sägs, och uppskovet eller hemförlovningen avsett repetitionsövning eller i § 36 mom. 1 föreskriven landstormsövning.

Kap. IV.

Om inskrivningsnämnd och inskrivningsrevision.

§ 18.

1. För rullföringsområde skall finnas en inskrivningsnämnd, bestående av en regementsofficer såsom ordförande samt två andra ledamöter, nämligen en lä-

kare och en inom området bosatt, icke militär person, vilken jämte en suppleant väljes varje gång för ett år av landstinget eller, där rullföringsområde utgöres av stad, som ej lyder under landsting, av stadsfullmäktige. Omfattar rullföringsområde landsdelar, hörande under olika landsting, eller landsdel och stad, som ej lyder under landsting, väljes särskilt för varje sådan landsdel eller stad en ledamot i nämnden jämte en suppleant. Av landsting eller stadsfullmäktige vald ledamot eller, i händelse han är hindrad, hans suppleant deltagar i nämndens förrättningar endast i vad angår det område, för vilket han blivit vald.

För större rullföringsområde må, där Konungen så bestämmer, finnas två eller flera inskrivningsnämnder, var och en för viss del av rullföringsområdet, sammansatta såsom ovan är föreskrivet.

Nämnden biträdes av rullföringsbefälhavaren eller i de fall, Konungen bestämmer, annan officer.

2. För sjömanshus skall finnas en inskrivningsnämnd, bestående av en regementsofficer såsom ordförande och två andra ledamöter, nämligen en läkare och en inom staden, där sjömanshuset är beläget, bosatt, icke militär person, vilken jämte en suppleant väljes på sätt i mom. 1 är för varje fall stadgat.

Nämnden biträdes av sjöruullföringsbefälhavaren eller i de fall, Konungen bestämmer, annan officer.

3. För att beslut må kunna av inskrivningsnämnd fattas, erfordras, att samtliga ledamöter äro tillstädes.

§ 19.

1. Inskrivningsnämnd — — — — — åligger:

a) att pröva de värnpliktigas duglighet till krigstjänst och lämplighet för olika slags utbildning;

b) att pröva och besluta om de i §§ 4, 16 och 17 omnämnda frikallelser och uppskov eller, där, enligt vad i § 22 sägs, sådant tillkommer inskrivningsrevision, anteckna vad som i och för avgörandet kan för inskrivningsrevisionen vara av vikt att känna;

c) att, därest för frånvarande värnpliktig företes intyg om kroppslig eller andlig brist av sådan beskaffenhet, att den synes nämnden till fullo ådagalägga hans oduglighet till krigstjänst, utan hinder av den värnpliktiges frånvaro besluta hans frikallelse från värnpliktens fullgörande;

d) att verkställa behörig inskrivning av de värnpliktiga;

e) att i de fall och i den ordning, Konungen bestämmer, verkställa i § 24 stadgad uttagning till linjetjänst och ersättningsreserven eller där, enligt vad Konungen bestämmer, sådan uttagning tillkommer inskrivningsrevision, uppgöra förslag till uttagningen med angivande av de värnpliktigas större eller mindre lämplighet för linjetjänst samt vad eljest i och för uttagningen kan för inskrivningsrevisionen vara av vikt att känna;

f) att mottaga de värnpliktigas anmälningar rörande det truppslag vid hären eller den tjänst vid marinen eller flygvapnet, som de önska bliva tilldelade, ävensom att i de fall och i den ordning, Konungen bestämmer, tilldela inskrivna

värnpliktiga olika truppslag och tjänster, eller där, enligt vad Konungen bestämmer, sådan tilldelning tillkommer inskrivningsrevision, uppgöra förslag rörande tilldelningen med angivande av de värnpliktigas lämplighet för olika truppslag och tjänster;

g) att efterfråga, vilka av de värnpliktiga önska uttagas för utbildning till underbefäl eller fackmän vid infanteriet, artilleriet, ingenjörtrupperna, trängtrupperna, intendenturtrupperna och kustartilleriet, för utbildning till plutonchef eller motsvarande befattning eller för utbildning i särskild ordning vid Svea eller Göta livgarde eller vilka värnpliktiga önska uttagas från annat inskrivningsområde än Norrbottens för utbildning vid Norrbottens regemente och från annat inskrivningsområde än Gotlands för utbildning vid Gotlands infanteriregemente, ävensom att enligt föreskrifter, som Konungen meddelar, uppgöra förslag till dylik uttagning, varvid iakttages, att vid lika lämplighet i första rummet ifrågakomma de, vilka anmält sig därtill, samt att för utbildning till underbefäl eller fackmän icke böra uttagas sådana värnpliktiga, som visa, att tjänstgöringens fullgörande skulle bereda dem eller av deras arbete beroende nära anhöriga väsentliga svårigheter eller olägenheter; samt

h) att tillstålla inskriven värnpliktig den i § 14 nämnda inskrivningsbok eller skriftligt meddelande angående det beslut, som inskrivningsnämnden fattat.

Över nämndens beslut föres protokoll av ordföranden, därvid från beslut avvikande mening, som blivit framställd av ordföranden eller annan ledamot inom nämnden, antecknas till protokollet; och skola, innan nämnden åtskiljes, såväl inskrivningslängderna som protokollet underskrivas av nämnden.

2. Inskrivningsnämnd — — — — — föreskrivet.

3. Under den del av året, som infaller emellan inskrivningsnämndens och inskrivningsrevisionens sammanträden, må för inskrivning av värnpliktiga, som uteblivit från den i § 13 omnämnda inskrivningsförrättning, eller ynglingar, som önska bliva inskrivna enligt § 6, de åligganden och befogenheter, som enligt mom. 1 tillhöra inskrivningsnämnd, i den omfattning och i enlighet med de närmare föreskrifter, Konungen meddelar, utövas av inskrivningsbefälhavaren eller, beträffande å sjömanshus inskrivna, av sjörullföringsbefälhavaren.

Beslut, som av områdesbefälhavaren meddelas i sådant ärende, skall underställas näst därefter sammanträdande inskrivningsrevision och må ej gälla, förrän detsamma blivit av revisionen prövat; dock att sjörullföringsbefälhavares beslut beträffande i § 24 mom. 1 a) eller b) nämnd värnpliktig, som med laga förfall varit frånvarande från inskrivningsförrättning, skall gälla, till dess detsamma blivit av revisionen prövat.

4. Sjørullföringsbefälhavare må även under den del av året, som infaller emellan inskrivningsrevisionens sammanträde och näst infallande inskrivningsförrättning, utöva i mom. 3 omnämnda åligganden och befogenheter beträffande i § 24 mom. 1 a) eller b) nämnd värnpliktig, vilken med laga förfall varit frånvarande från inskrivningsförrättning för sjömanshus eller som haft fast anställning såsom sjökadett, kustartillerikadett, reservofficersaspirant, mariningenjörselev, mariningenjöraspirant, marinintendentsselev eller marinintendentsaspirant.

Under nu nämnd tid må jämväl inskrivningsbefälhavare beträffande å sjömanshus icke inskriven värnpliktig, som haft fast anställning såsom sjökadett, kustartillerikadett, reservofficersaspirant, mariningenjörselev, mariningenjöraspirant, marinintendentselev eller marinintendentsaspirant, utöva i mom. 3 omförmälda åligganden och befogenheter.

Beslut — — — — — prövat.

§ 20.

1. Över inskrivningsnämnds beslut må besvär anföras endast av värnpliktig, som beslutet rör. Dessa besvär skola ställas till inskrivningsrevisionen samt inom fjorton dagar efter beslutets meddelande ingivas till Konungens befallningshavande i det län, inom vilket förrättningen ägt rum. Besvären må även inom behörig tid med posten insändas; dock skall i sådant fall behörigen styrkas, att den klagande egenhändigt undertecknat besvärsskriften eller att densamma blivit uppsatt på hans begäran eller med hans samtycke.

2. Över beslut, som meddelas jämlikt § 19 mom. 3, må besvär anföras av den värnpliktige; skolande därvid i tillämpliga delar gälla vad i mom. 1 är föreskrivet rörande besvär över inskrivningsnämnds beslut.

§ 21.

1. För — — — — — årligen.
Där — — — — — beslut.
De — — — — — valda.
2. För — — — — — mening.
Revisionen — — — — — läkare.

§ 22.

Inskrivningsrevisionen sammanträder på kallelse av ordföranden. Revisionen åligger:

- a) att pröva och avdöma besvär över inskrivningsnämnds beslut;
- b) att granska och, där så finnes skäligt, ändra sådana inskrivningsnämnds beslut, rörande vilka avvikande meningar äro antecknade till protokollet, ävensom varje beslut rörande ärende, som omförmäles i § 19 mom. 1 c);
- c) att — — — — — kännedom;
- d) att granska och, där så finnes skäligt, ändra inskrivnings- eller sjöruddföringsbefälhavares beslut i ärende, som jämlikt § 19 mom. 3 blivit revisionen underställt;
- e) att i de fall och i den ordning, Konungen bestämmer, verkställa i § 24 stadgad uttagning till linjetjänst och ersättningsreserven;
- f) att i de fall och i den ordning, Konungen bestämmer, verkställa tilldelning av värnpliktiga till visst truppslag eller viss tjänst;
- g) att pröva och besluta angående de i § 17 mom. 1 omnämnda uppskov för sådana värnpliktiga, som av revisionen uttagas till linjetjänst;
- h) att verkställa uttagning av värnpliktiga för utbildning till underbefäl eller fackmän vid infanteriet, artilleriet, ingenjörtrupperna, trängtrupperna, inten-

denturtrupperna och kustartilleriet, för utbildning till plutonchef eller motsvarande befattning, för utbildning i särskild ordning vid Svea eller Göta livgarde samt från annat inskrivningsområde än Norrbottens för utbildning vid Norrbottens regemente och från annat inskrivningsområde än Gotlands för utbildning vid Gotlands infanteriregemente; samt

i) att, på sätt Konungen närmare förordnar, verkställa i § 36 mom. 1 omnämnd uttagning av värnpliktiga för utbildning till befäl eller fackmän vid landstormen.

Inskrivningsrevisionens — — — — — bestämmer.

§ 23.

Inskrivningsrevisions beslut, rörande vilket avvikande meningar blivit av minst två ledamöter antecknade till protokollet, skall underställas Konungens prövning; och skola protokollet och övriga handlingar för sådant ändamål genom ordförandens försorg ofördröjligen insändas till försvarsdepartementet. Beslutet gånge dock i verkställighet, där ej Konungen annorlunda förordnar.

I inskrivningsrevisions beslut må ändring ej sökas.

Kap. V.

Om de värnpliktigas fördelning och tjänstgöringsskyldighet samt underhåll och förmåner m. m.

§ 24.

1. Till linjetjänst uttagas:

a) värnpliktiga, vilka avlagt studentexamen eller erhållit avgångsbetyg från gymnasiet tredje ring vid allmänt läroverk eller som vid annan läroanstalt förvärvat ett kunskapsmått, som, enligt vad Konungen förordnar, skall anses däremot svara, så ock värnpliktiga, som vid navigationsskola avlagt sjökaptens- eller styrmansexamen eller maskinistexamen av första eller andra klass;

b) å sjömanshus inskrivna maskinister och eldare samt av övriga å sjömanshus inskrivna värnpliktiga de, som sex månader eller därutöver varit innöstrade till sjöfart;

c) värnpliktiga, som frivilligt anmäla sig till och befinnas lämpliga för linjetjänst; samt

d) bland övriga värnpliktiga, enligt de närmare föreskrifter, Konungen meddelar, ett så stort antal, som erfordras för att årskontingenten skall uppgå:

vid hären till 25,820 man, däri inräknade de under c) men ej de under a) omförmälda värnpliktiga;

vid marinen till 3,020 man, däri inräknade de under b) och c) men ej de under a) omförmälda värnpliktiga; samt

vid flygvapnet till 428 man, däri inräknade de under b) och c) men ej de under a) omförmälda värnpliktiga;

dock att nu angiven årskontingent enligt bestämmelser, som Konungen meddelar, må ökas med det antal, som motsvarar antalet i tidigare sådan årskon-

tingent inräknade värnpliktiga, vilka av anledning, som i § 16 mom. 2 sägs, föregående år erhållit uppskov med eller hemförlovning från den i § 27 mom. 1 föreskrivna första tjänstgöring eller tjänstgöring i en följd.

2. Till ersättningsreserven uttagas:

a) värnpliktiga, som med hänsyn till sin kroppsbeskaffenhet eller eljest icke befinnas lämpliga för linjetjänst och icke äro att hänföra till de i mom. 1 a) och b) omförmälda; samt

b) övriga värnpliktiga, som ej enligt mom. 1 uttagits till linjetjänst.

3. Föreligger för värnpliktig, som uttagits till ersättningsreserven, vid tjänstgöringens påbörjande sådant förhållande, att han är att hänföra till de i mom. 1 a) omförmälda värnpliktiga, skall han enligt de närmare föreskrifter, Konungen meddelar, överföras till linjetjänst.

4. Har beträffande värnpliktig, vilken jämlikt mom. 1 c) eller d) uttagits till linjetjänst, efter tjänstgöringens påbörjande inträtt sådant förhållande, som i mom. 2 a) omförmäles, må han enligt de närmare föreskrifter, Konungen meddelar, överföras till ersättningsreserven.

§ 25.

1. Värnpliktiga tilldelas hären, marinen eller flygvapnet sålunda:

A. Flygvapnet tilldelas:

a) å sjömanshus inskrivna värnpliktiga; samt

b) å sjömanshus icke inskrivna värnpliktiga, allt till det antal, Konungen bestämmer.

B. Marinen tilldelas:

a) å sjömanshus inskrivna maskinister och eldare samt av övriga å sjömanshus inskrivna värnpliktiga de, som sex månader eller därutöver varit inmnöstrade till sjöfart, allt i den mån här avsedda värnpliktiga ej enligt av Konungen meddelade bestämmelser skola tilldelas flygvapnet;

b) andra å sjömanshus inskrivna värnpliktiga till det antal, Konungen bestämmer; samt

c) å sjömanshus icke inskrivna värnpliktiga, likaledes till det antal, Konungen bestämmer.

C. Hären tilldelas alla värnpliktiga, som icke blivit tilldelade flygvapnet eller marinen.

2. Värnpliktiga tilldelas truppslag vid hären samt tjänst vid marinen och flygvapnet, på sätt §§ 19 och 22 bestämma.

3. Värnpliktig är skyldig att tjänstgöra vid det truppslag eller uti den tjänst, som han tilldelats, dock att i de fall, Konungen prövar erforderligt, värnpliktig skall vara skyldig fullgöra tjänstgöring även vid annat truppslag eller i annan tjänst, där sådant ej medför förändring av den sammanlagda tjänstgöringstiden.

§ 26.

1. Av infanteriet, artilleriet, ingenjörtrupperna och kustartilleriet tilldelade, till linjetjänst uttagna värnpliktiga uttagas tjugufem procent för utbildning till underbefäl eller fackmän.

2. Av trängtrupperna och intendenturtrupperna tilldelade, till linjetjänst uttagna värnpliktiga uttagas tjugu procent för utbildning till underbefäl eller fackmän.

§ 27.

1. Utbildningstid för värnpliktiga, uttagna till linjetjänst.

A. Till linjetjänst uttagen värnpliktig, som icke nämnes under B, C eller D i detta moment, är skyldig att, på sätt Konungen närmare förordnar, under fredstid för sin utbildning tjänstgöra det antal dagar, som nedan anges, nämligen:

a) vid infanteriet i sammanlagt etthundranittiofem dagar, vilken tjänstgöring skall fullgöras:

med en första tjänstgöring om etthundratjugu dagar, som tager sin början under första eller andra året, samt

med tre repetitionsövningar om tjugufem dagar före utgången av sjätte året; dock att

värnpliktig, som uttagits för utbildning till underbefäl eller fackman, skall tjänstgöra i sammanlagt trehundra dagar, vilken tjänstgöring skall fullgöras:

med en första tjänstgöring om tvåhundrafemtio dagar, som tager sin början under första eller andra året, samt

med två repetitionsövningar om tjugufem dagar före utgången av sjätte året;

b) vid kavalleriet i sammanlagt trehundra dagar, vilken tjänstgöring skall fullgöras:

med en första tjänstgöring om tvåhundratrettio dagar, som tager sin början under första året, samt

med två repetitionsövningar om trettiofem dagar före utgången av sjätte året;

c) vid artilleriet i sammanlagt tvåhundrafyrtio dagar, vilken tjänstgöring skall fullgöras:

med en första tjänstgöring om etthundratrettiofem dagar, som tager sin början vid fältartilleriet under andra året och vid fästningsartilleriet under första eller andra året, samt

med tre repetitionsövningar om trettiofem dagar före utgången av sjätte året; dock att

värnpliktig, som uttagits för utbildning till underbefäl eller fackman, skall tjänstgöra i sammanlagt trehundra dagar, vilken tjänstgöring skall fullgöras:

med en första tjänstgöring om tvåhundratrettio dagar, som tager sin början under första eller andra året, samt

med två repetitionsövningar om trettiofem dagar före utgången av sjätte året;

d) vid ingenjörtrupperna i sammanlagt tvåhundrafyrtio dagar, vilken tjänstgöring skall fullgöras:

med en första tjänstgöring om etthundratrettiofem dagar, som tager sin början under andra året, samt

med tre repetitionsövningar om trettiofem dagar före utgången av sjätte året; dock att

värnpliklig, som uttagits för utbildning till underbefäl eller fackman, skall tjänstgöra i sammanlagt trehundra dagar, vilken tjänstgöring skall fullgöras: med en första tjänstgöring om tvåhunderttrettio dagar, som tager sin början under första eller andra året, samt

med två repetitionsövningar om trettiofem dagar före utgången av sjätte året;

e) vid trängtrupperna och intendenturtrupperna i sammanlagt etthundranittiofem dagar, vilken tjänstgöring skall fullgöras:

vid trängtrupperna i trängtjänst och sjukvårdstjänst:

med en första tjänstgöring om etthundratjugu dagar, som tager sin början under första eller andra året, samt

med tre repetitionsövningar om tjugufem dagar före utgången av sjätte året; vid trängtrupperna i biltjänst:

med en första tjänstgöring om etthundrasjuttio dagar, som tager sin början under första eller andra året, samt

med en repetitionsövning om tjugufem dagar före utgången av femte året; samt

vid intendenturtrupperna:

med en första tjänstgöring om etthundratjugu dagar, som tager sin början under första eller andra året, samt

med tre repetitionsövningar om tjugufem dagar före utgången av sjätte året; dock att

värnpliklig, som vid trängtrupperna eller intendenturtrupperna uttagits för utbildning till underbefäl eller fackman, skall tjänstgöra i sammanlagt trehundra dagar, vilken tjänstgöring skall fullgöras:

med en första tjänstgöring om tvåhundrafemtio dagar, som tager sin början under första eller andra året, samt

med två repetitionsövningar om tjugufem dagar före utgången av sjätte året;

f) vid flottan i sammanlagt trehundrafemtio dagar, vilken tjänstgöring skall fullgöras i en följd med början under första eller andra året;

g) vid kustartilleriet i sammanlagt tvåhundrafyrtio dagar, vilken tjänstgöring skall fullgöras:

med en första tjänstgöring om tvåhundrafem dagar, som tager sin början under första eller andra året, samt

med en repetitionsövning om trettiofem dagar före utgången av femte året; dock att

värnpliklig, som uttagits för utbildning till underbefäl eller fackman, skall tjänstgöra i sammanlagt trehundra dagar, vilken tjänstgöring skall fullgöras:

med en första tjänstgöring om tvåhundra sextiofem dagar, som tager sin början under första eller andra året, samt

med en repetitionsövning om trettiofem dagar före utgången av femte året; samt

h) vid flygvapnet i sammanlagt trehundrafemtio dagar, vilken tjänstgöring skall fullgöras:

i arméflygtjänst:

med en första tjänstgöring om trehundrafemton dagar, som tager sin början under första året, samt

med en repetitionsövning om trettiofem dagar under tredje året.

B. Värnpliktig, vilken före tjänstgöringens påbörjande avlagt studentexamen eller erhållit avgångsbetyg från gymnasiet tredje ring vid allmänt läroverk eller som vid annan läroanstalt förvärvat ett kunskapsmått, som, enligt vad Konungen förordnar, skall anses däremot svara, eller som vid navigations-skola avlagt sjökaptens- eller styrmansexamen eller maskinistexamen av första eller andra klass, är skyldig att, på sätt Konungen närmare förordnar, under fredstid för sin utbildning tjänstgöra det antal dagar, som nedan angives, nämligen:

a) vid hären i sammanlagt trehundra dagar, vilken tjänstgöring skall fullgöras:

med en första tjänstgöring om minst tvåhundra sextiofem dagar, som tager sin början under första året och antingen fullgöres i en följd eller uppdelas på första och andra året, samt

med en repetitionsövning före utgången av femte året;

b) vid marinen i sammanlagt trehundra dagar, vilken tjänstgöring skall fullgöras:

vid flottan i en följd med början under första eller andra året, och

vid kustartilleriet med en första tjänstgöring om tvåhundra sextiofem dagar, som tager sin början under första året och antingen fullgöres i en följd eller uppdelas på första och andra året, samt

med en repetitionsövning om trettiofem dagar före utgången av femte året; samt

c) vid flygvapnet i sammanlagt trehundra dagar, vilken tjänstgöring skall fullgöras:

i arméflygtjänst:

med en första tjänstgöring om tvåhundra sextiofem dagar, som tager sin början under första året, samt

med en repetitionsövning om trettiofem dagar under tredje året.

C. Värnpliktig, vilken vid inskrivningsförrättning eller hos befälhavaren för det inskrivnings- eller sjöfullföringsområde, vartill den värnpliktige hör, på sätt Konungen närmare förordnar, visar sig äga förutsättningar för utbildning till plutonchef eller motsvarande befattning, må fullgöra sin värnpliktstjänstgöring på sätt under B föreskrives, ändå att han icke avlagt där omförmält kunskapsprov. Har sådan värnpliktig, enligt vad i § 6 mom. 2 sägs, blivit inskriven redan det år, då han fyllde aderton eller nitton år, är han skyldig att fullgöra sin värnpliktstjänstgöring enligt bestämmelserna under B.

Kan det förutses, att yngling, vilken jämligt § 6 mom. 3 inskrives redan det år, då han fyller aderton eller nitton år, vid inträdet i värnpliktsåldern kommer att hänföras till värnpliktiga, som under B omförmälas, är han

skyldig att fullgöra sin värnpliktstjänstgöring enligt där meddelade bestämmelser.

D. Idkar värnpliktig, som i punkten B avses, vid någon statens högskola eller annan därmed jämförlig högre läroanstalt studier för utbildning till läkare, tandläkare, apotekare, veterinär eller maskiningenjör eller eljest i sådana ämnen, att hans insikter kunna vara till särskilt gagn för krigsmakten, eller gör i nämnda punkt avsedd värnpliktig sannolikt, att han kommer att idka sådana studier, må, där hans insikter anses bliva bättre tillgogogjorda genom värnpliktstjänstgöringens fullgörande i annan ordning än i sagda punkt föreskrives, Konungen förordna, att enligt de närmare bestämmelser, Konungen meddelar, tjänstgöringen skall, med rätt till avbrott under viss tid för studiekursens fullföljande, fullgöras med dels militärutbildning, dels fackutbildning och facktjänstgöring. Har ej den värnpliktige före utgången av den tid, under vilken tjänstgöringen fått avbrytas, avlagt de studieprov, Konungen bestämmer, skall den värnpliktige, enligt vad Konungen föreskriver, fullgöra den tjänstgöring, som på grund av bestämmelserna under B åligger honom: och räknas därvid genomgången militärutbildning honom till godo på sätt Konungen prövar skäligt.

E. Under A nämnd värnpliktig, som uttagits för utbildning i särskild ordning vid Svea eller Göta livgarde, må, på sätt Konungen finner gott förordna, fullgöra all honom åliggande tjänstgöring under första och andra året.

Under A nämnd värnpliktig, som från annat inskrivningsområde än Norrbottens uttagits för utbildning vid Norrbottens regemente, må, på sätt Konungen finner gott förordna, fullgöra honom åliggande första tjänstgöring samt en, två eller tre repetitionsövningar i en följd.

F. Oavsett vad under A stadgas, skall för där nämnda, infanteriet, trängtrupperna och intendenturtrupperna tilldelade värnpliktiga, som påbörja första tjänstgöringen under första året, denna ökas med trettio dagar; dock att vad nu sagts icke skall äga tillämpning vare sig i fråga om värnpliktiga, som uttagits för utbildning till underbefäl eller fackmän, eller i fråga om de under E omförmälda värnpliktiga.

G. Repetitionsövning må icke, där ej Konungen finner nödigt att för särskilda fall annorlunda förordna, äga rum

vid de inom Gävleborgs, Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län förlagda infanteriregementen under tiden från och den 11. juli till och med den 31. augusti, samt

vid övriga infanteriregementen under tiden från och med den 11. juli till och med den 9. september.

2. Tjänstgöringstid för värnpliktiga, uttagna till ersättningsreserven.

A. Till ersättningsreserven uttagen värnpliktig är skyldig att, på sätt Konungen närmare förordnar, under fredstid tjänstgöra i sammanlagt ett-hundraåttio dagar, vilken tjänstgöring skall fullgöras antingen i en följd med

början under första eller andra året eller ock med en första och en andra tjänstgöring under de tre första åren.

B. Värnpliktig, vilken jämligt bestämmelserna i § 24 mom. 4 efter tjänstgöringens påbörjande överföres från linjetjänst till ersättningsreserven, är skyldig att, på sätt Konungen närmare förordnar, tjänstgöra i sammanlagt det antal dagar, som ovan under A i detta moment sägs. Sådan värnpliktig äger att såsom fullgjord värnpliktstjänstgöring tillgodoräkna sig den tid, han tjänstgjort i linjetjänst.

3. Särskilda bestämmelser.

A. Till linjetjänst uttagen värnpliktig, som, på sätt Konungen närmare förordnar, visar sig vara i besittning av viss skjutskicklighet, äger, därest han så önskar, åtnjuta tio dagars avkortning av den i mom. 1 föreskrivna tjänstgöringstiden. Sådan avkortning skall, där Konungen ej för särskilda fall annorlunda förordnar, äga rum vid början av tjänstgöringen.

B. I den omfattning sådant finnes kunna ske, äger Konungen medgiva till ersättningsreserven uttagna värnpliktiga avkortning av den i mom. 2 föreskrivna tjänstgöringstiden.

C. Därest, på sätt Konungen närmare förordnar, hemförlovning skall äga rum viss tid under pågående tjänstgöring, äge värnpliktig, som sådant åstundar, efter därom hos vederbörande militärmyndighet gjord framställning, kvarstanna i tjänstgöring intill utgången av den tjänstgöringsperiod, till vilken han inkallats.

D. Enligt de närmare bestämmelser, Konungen meddelar, må till linjetjänst uttagna värnpliktiga, vilka anmäla sig därtill villiga, i nedan angivna omfattning kvarbliva i tjänstgöring utöver den i mom. 1 föreskrivna tid, nämligen:

a) vid flygvapnet: värnpliktig, som önskar undergå och anses lämplig för utbildning till flygare; samt

b) vid varje avdelning av krigsmakten: värnpliktiga till ett antal motsvarande antalet vakanser inom manskapsbeställningarna därstädes.

E. Där sådant med hänsyn till utbruten farsot eller andra utomordentliga förhållanden prövas vara av nöden, äger Konungen förordna, att tjänstgöring skall taga sin början eller återstående del därav fullgöras å senare tid än i mom. 1 eller 2 föreskrives.

Likaledes äger Konungen, där farsot utbrutit vid avdelning av krigsmakten, förordna om därstädes i tjänstgöring varande värnpliktigas kvarhållande så lång tid utöver den föreskrivna tjänstgöringstiden, som finnes nödigt till förebyggande av smittas spridande.

F. Därest vid flottan tillgången på i tjänstgöring varande, till linjetjänst uttagna värnpliktiga skulle överstiga behovet, äger Konungen medgiva visst antal dylika värnpliktiga avkortning av den i mom. 1 föreskrivna tjänstgöringstiden, skolande därvid i första rummet ifrågakomma sådana värnpliktiga, vilka visa, att tjänstgöringens fullgörande skulle bereda dem eller av deras arbete för sitt uppehälle väsentligen beroende nära anhöriga avsevärda svårigheter.

G. Varder fartyg, därå värnpliktig tjänstgör, hindrat att återkomma till station av flottan och avmönstras, innan tiden för den tjänstgöring, till vilken den värnpliktige inkallats, gått till ända, är denne likväl skyldig att tjänstgöra ombord, till dess avmönstringen ägt rum. Ersättning för den överskjutande tjänstgöringstiden erhåller den värnpliktige enligt särskilda bestämmelser.

H. Har värnpliktig under i mom. 1 eller 2 föreskriven tjänstgöring blivit fälld till straff för rymning eller olovligt undanhållande av minst ett dygns varaktighet, eller har hans tjänstgöring avbrutits för verkställighet av straffarbete eller omedelbart ådömt fängelsestraff, skall den tid, under vilken han varit rymd eller olovligen undanhållit sig eller hans tjänstgöring sålunda varit avbruten, ej tillgodoräknas honom såsom tjänstgöringstid, där ej Konungen för särskilda fall annorledes förordnar. I vad mån den värnpliktige må tillgodoräkna sig fullgjord del av tjänstgöringen, samt i vilken ordning han skall fullgöra återstående tjänstgöringsskyldighet, bestämmer Konungen.

Värnpliktig — — — — böter.

I. Huruvida och i vad mån värnpliktig må såsom fullgjord tjänstgöring tillgodoräkna sig tid, varunder han på grund av sjukdom eller skada, till vilken tjänstgöringen ej kan antagas hava varit orsak, icke kunnat delta i tjänstgöringen, därom förordnar Konungen.

J. Beträffande värnpliktiga, vilka hysa samvetsbetänkligheter mot värnpliktstjänstgöring, är särskilt stadgat.

§ 28.

1. Då — — — — behöfliga.

2. Därest i anseende till krig eller för avvärjande av befarat eller börjat angrepp det för rikets försvar finnes nödigt att inkalla beväringens andra uppåd eller någon del därav i skilda orter eller vid olika truppslag av hären eller vid marinen eller flygvapnet, må Konungen därom förordna, sedan han hört statsrådet och, såvida riksdagen ej är samlad eller inom trettio dagar skall sammanträda, låtit utfärda riksdagskallelse.

Vad — — — — föreskrivits.

3. Utom — — — — gränser.

§ 29.

1. Värnpliktig, — — — — tjänstgöring genom kungörelse, som skall uppläsa minst två gånger i kyrkorna och offentligen anslås inom varje till rullföringsområdet hörande kommun samt i erforderlig omfattning införas i en eller flera av ortens tidningar; eller genom order.

2. Till — — — — inkallelsen genom — — — — kyrkorna; eller genom order.

Genom — — — — bekantgörande.

Enahanda — — — — (mobiliseringsövning).

3. Vid — — — — krigsmakten.

§ 30.

Värnpliktig ----- anvisas.

I ----- yrkeskunskap.

§ 31.

Att ----- stadgat.

§ 32.

1. Varje år skall mönstring, som i denna § omförmälés, hållas med värnpliktiga, med undantag av dem, som under årets lopp varit i tjänstgöring såsom värnpliktiga eller som äro inskrivna å sjömanshus och inmönstrade till sjöfart eller som blivit frikallade från värnpliktens fullgörande under fredstid.

2. Med värnpliktiga, utom dem, som äro inskrivna å sjömanshus och tillhöra marinen eller flygvapnet, hålles mönstringen inom varje rullföringsområde. För sådan mönstring är varje värnpliktig skyldig att i enlighet med de närmare föreskrifter, Konungen meddelar, till befälet avgiva tillförlitlig skriftlig uppgift om bostad och yrke, den värnpliktige dock medgivet att under tiden för mönstringen iakttaga personlig inställelse och därvid muntligen avgiva nämnda uppgift.

3. Med värnpliktiga, som äro inskrivna å sjömanshus och tillhöra marinen eller flygvapnet, hålles mönstringen vid sjömanshus. För sådan mönstring är varje värnpliktig skyldig att i enlighet med de närmare föreskrifter, Konungen meddelar, till sjömanshusombudsman avgiva tillförlitlig skriftlig uppgift om bostad och sysselsättning, den värnpliktige dock medgivet att under tiden för mönstringen iakttaga personlig inställelse och därvid muntligen avgiva nämnda uppgift.

4. Kallelse till mönstring verkställes genom kungörelse, som skall uppläsas minst två gånger i kyrkorna och offentligen anslås inom vederbörande kommuner samt i erforderlig omfattning införas i en eller flera av ortens tidningar.

§ 33.

1. För ----- bestämma:

a) att den värnpliktige under hela sin tjänstetid tillhör icke blott det trupp-slag vid hären eller den tjänst vid marinen eller flygvapnet, som han tilldelats eller vartill han överförts, utan även den värnpliktsgrupp, vartill han enligt § 24 uttagits eller överförts;

b) att den värnpliktige, om han avflyttar till annat område eller överföres till annat sjömanshus, tillhör den truppavdelning av hären, kustartilleriet eller flygvapnet eller den flottans station, som erhåller sina värnpliktiga från det område, till vilket han inflyttar, eller det sjömanshus, vartill han överföres; samt

c) att, om den värnpliktige icke är inkallad till tjänstgöring, när landstormen inom hans ort uppbådas, han är pliktig utgå med densamma och då har lika

tjänstgöringsskyldighet och förpliktelser i övrigt som värnpliktig tillhörande landstormen.

2. Värnpliktig, med undantag av den, som är inskriven å sjömanshus och tillhör marinen eller flygvapnet, skall, därest han icke frikallats från värnpliktens fullgörande under fredstid, under tid, då han ej är i tjänstgöring, hålla vederbörande områdesbefäl underrättat om sin adress.

3. Värnpliktig, som är inskriven å sjömanshus och tillhör marinen eller flygvapnet, skall, därest han icke frikallats från värnpliktens fullgörande under fredstid, under tid, då han ej är i tjänstgöring eller inmönstrad till sjöfart, hålla sjömanshusombudsmannen underrättad om sin adress.

§ 34.

1. Värnpliktig, som avgår från fast anställning vid hären, marinen eller flygvapnet eller vid härens, marinens eller flygvapnets reserv, överföres till härens, marinens eller flygvapnets beväring eller till landstormen.

2. Värnpliktig, som i mom. 1 omförmäles, överföres till linjetjänst, därest han ej med hänsyn till sin kroppsbeskaffenhet eller eljest bör överföras till ersättningsreserven.

3. Värnpliktig, som innehaft fast anställning vid hären, marinen eller flygvapnet eller vid härens, marinens eller flygvapnets reserv under sammanlagt minst två år och som efter avgången från sagda anställning överförts till linjetjänst, tillhör, så länge han i följd av sin värnplikt kvarstår i beväringen, dess första uppbåd. Detsamma gäller ock värnpliktig, som innehaft fast anställning vid hären eller dess reserv under kortare tid än två år, såframt han undergått rekrytutbildning samt deltagit i två repetitionsövningar.

4. Värnpliktig, som innehaft fast anställning vid hären, marinen eller flygvapnet eller vid härens, marinens eller flygvapnets reserv under sammanlagt minst två år, anses hava fullgjort all den i § 27 mom. 1 eller 2 föreskrivna tjänstgöring; dock att till linjetjänst överförd värnpliktig är skyldig att med vederbörlig åldersklass deltaga i den sista repetitionsövning, som nämnda åldersklass har att fullgöra.

I vad mån fast anställning vid krigsmakten i övrigt må anses motsvara tjänstgöring i beväringen, bestämmer Konungen.

5. Värnpliktig, som omförmäles i § 27 mom. 1 B eller C, tillhör första uppbådet under hela sin tjänstetid i beväringen.

6. Den, som avlagt medicine kandidat-, veterinär-, tandläkar- eller farmacie kandidatexamen, tillhör beväringens första uppbåd under hela sin värnpliktstid.

§ 35.

1. Under — — — — — bestämmelser.

2. Under tjänstgöring erhåller till beväringen hörande värnpliktig underhåll, sjukvård, beklädnad, utredningspersedlar och annan erforderlig utrustning samt dessutom penningbidrag, allt likaledes enligt särskilda bestämmelser; dock

att värnpliktig, som jämlikt § 27 mom. 3 D b) kvarbliver i tjänstgöring utöver den i mom. 1 av samma § föreskrivna tid, äger att under den överskjutande tiden i stället för penningbidrag åtnjuta kontant förmån till belopp, motsvarande begynnelseavlönning för fast anställd menig.

3. Till — — — — — stadgat.

§ 36.

1. Av de värnpliktiga, som årligen överföras till landstormen, uttagas, på sätt i § 22 föreskrives, tjugoprocent för utbildning till befäl eller fackmän.

Sålunda uttagen värnpliktig är skyldig att, på sätt Konungen närmare förordnar, under fredstid för sin utbildning delta i en landstormsövning om femton dagar.

Värnpliktig, som, på sätt Konungen förordnar, visar sig vara i besittning av viss skjutskicklighet, befrias, därest han så önskar, från uttagning, varom ovan sägs.

2. Sedan — — — — — behöfliga.

Konungen må ock, sedan beväringens första uppåd eller del därav inkallats för rikets försvar eller under tjänstgöring enligt § 27 tagits i anspråk för dylikt ändamål, efter statsrådets hörande, inkalla till tjänstgöring sådana delar av landstormen, som erfordras till skydd för mobilisering av beväringens första uppåd eller till skydd för särskilt hotade platser. Landstormsavdelning, som sålunda inkallats, må likväl ej hållas samlad längre än högst femton dagar, såvida ej krig utbrutit före samma tids utgång.

3. Landstormens — — — — — föreskrivet.

4. Att — — — — — stadgat.

§ 37.

Landstormen må icke föras utom eget och närmast tillgränsande inskrivningsområden, dock att till landstormen hörande värnpliktig, som erhållit sin utbildning vid marinen, må, även utom sagda inskrivningsområden, användas för kustförsvaret samt att till landstormen hörande värnpliktig må, på ansökan, i den omfattning och i enlighet med de närmare föreskrifter, Konungen meddelar, fullgöra honom åliggande landstormsövning tillsammans med landstorm från annat inskrivningsområde, än det han tillhör.

§ 38.

Huru — — — — — Konungen.

§ 39.

1. Värnpliktig — — — — — staten.

Sådan — — — — — kläder.

2. Till — — — — — beväringen.

Kap. VI.

Om påföljd för åsidosättande av denna lags föreskrifter, så ock om laga förfall.

§ 40.

1. Värnpliktig, som utan laga förfall utebliver från inskrivningsförrättning, böte, där han icke, oaktat sin frånvaro, varder inskriven eller frikallad från värnpliktens fullgörande, första året tjugufem kronor och varje år, han ånyo beträdes därmed, etthundra kronor.

2. Värnpliktig — — — — — inskrivningsförrättning.

§ 41.

1. Värnpliktig, som bort fullgöra i § 32 omförmäld mönstring men utan laga förfall uraktlåter detta, böte för varje gång tio kronor.

2. Värnpliktig, som utan laga förfall underlåter fullgöra vad honom enligt § 33 mom. 2 eller 3 åligger, böte för varje gång tio kronor.

§ 42.

Värnpliktig, som utan anmält laga förfall utebliver från inskrivningsförrättning, vare, där han icke oaktat sin frånvaro blivit inskriven eller frikallad från värnpliktens fullgörande, underkastad äventyr att på egen bekostnad varda hämtad till inskrivnings undergående.

Utebliver värnpliktig utan anmält laga förfall från tjänstgöring, därtill han blivit i laga ordning inkallad, må han likaledes på egen bekostnad hämtas till tjänstgöringens fullgörande.

§ 43.

1. Såsom — — — — — förfall.

2. För å sjömanshus inskriven värnpliktig skall i fråga om order eller annat påbud, varigenom han under krig eller vid utbrott av eller fara för krig inkallas till tjänstgöring, dessutom såsom laga förfall för inställelse till tjänstgöring räknas att vara stadd på utrikes sjöresa; åliggande dock den värnpliktige att, så snart ske kan, återvända till hemlandet ävensom att vid ankomsten till svensk hamn eller sammanträffande med svenskt örlogsfartyg omedelbart inställa sig till tjänstgöring.

§ 44.

Sjukdom — — — — — häradsnämnden.

Kap. VII.

Om åtgärder med anledning av förseelser mot denna lag, så ock om användning av böter.

§ 45.

1. Över värnpliktiga, vilka utan anmält laga förfall uteblivit från inskrivningsförrättning och icke, oaktat sin frånvaro, blivit inskrivna eller frikallade från värnpliktens fullgörande eller som underlåtit att fullgöra vad dem enligt § 32 och § 33 mom. 2 eller 3 åligger, skola förteckningar länsvis uppgöras och till Konungens befallningshavande insändas; skolande å förteckningarna för varje värnpliktig angivas hans bostad, där denna är känd, samt, till ledning vid ansvars bestämmande, tillgängliga upplysningar rörande försummelsens beskaffenhet.

Uppgörande och insändande av dylik förteckning åligger vid inskrivningsförrättning inskrivningsnämndens ordförande; skolande inskrivningsnämnden, innan den åtskiljes, granska och underteckna sagda förteckning.

Upprättande — — — — göras.

Upprättande — — — — befallningshavande.

2. Av de enligt mom. 1 inkommande förteckningar över värnpliktiga skola särskilda utdrag, upptagande dem, vilka Konungens befallningshavande finner sig böra påföra böter enligt § 40 eller § 41, översändas till vederbörande landsfiskaler och magistrater, försedda med Konungens befallningshavandes resolution, att de i utdragen upptagna böter må omedelbarligen uttagas hos de värnpliktiga, därest de icke invända något däremot, men att, därest de vilja för uteblivandet eller försummelsen styrka laga förfall eller eljest åberopa någon omständighet, som kan leda till deras frikännande från bötesansvar, i vilken händelse de äga undfå skriftlig del av resolutionen i vad dem rör, de skola inom trettio dagar därefter till vederbörande landsfiskal eller magistrat ingiva de bevis, som åberopas till styrkande av deras mot böternas indrivande gjorda invändningar, vid påföljd för uraktlåtenhet därav, att böterna utan hinder av samma invändningar må i laga ordning uttagas. Inkommande bevis skola ofördröjligen insändas till Konungens befallningshavande, som efter prövning av förekommande omständigheter meddelar beslut i saken.

3. Åtnöjes värnpliktig icke med Konungens befallningshavandes beslut, varigenom böter blivit honom slutligen påförda, äger han att inom trettio dagar efter erhållen del av beslutet till konungens befallningshavande ingiva sina till Konungen ställda besvär, vilka därpå av konungens befallningshavande jämte eget yttrande insändas till försvarsdepartementet. Besvären må även med posten insändas till Konungens befallningshavande, och skall i sådant fall behörigen styrkas, att den klagande egenhändigt undertecknat besvärsskriften eller att densamma blivit uppsatt på hans begäran eller med hans samtycke.

§ 46.

1. De enligt denna lag inflytande böter skola redovisas under särskild titel i kronans räkenskaper och ingå till den till förmån för beväringssmanskabet, bildade invalid- och pensionsfond. Ur denna fond beredes understöd åt värnpliktig, som under militär tjänstgöring ådragit sig sådan skada, att han därigenom blivit i större eller mindre mån oförmögen att försörja sig med arbete, ävensom i vissa fall åt hans efterlevande, där skadan förorsakat döden.

2. Saknas — — — — — strafflag.

Kap. VIII.

Särskilda bestämmelser.

§ 47.

1. Värnpliktiga, tillhörande lots- och fyrstaten, likställas enligt denna lag med de vid flottan fast anställda.

2. Vad i denna lag stadgas om värnpliktiga gäller i tillämpliga delar beträffande manskap, som tillhör härens, marinens eller flygvapnets reserv.

§ 48.

Av — — — — — lappbefolkningen.

§ 49.

För — — — — — Konungen.

§ 50.

Denna — — — — — beslut.

Bestämmelser om lagens ikraftträdande.

§ 51.

Denna lag skall tillämpas från och med den 1 januari 1926, från och med vilken dag såväl värnpliktslagen den 17 september 1914 (nr 202) med däri sedermera gjorda ändringar och tillägg som lagen den 22 juni 1920 (nr 372) om ändrad utbildningstid för värnpliktiga av 1920 års klass, lagen den 2 juni 1921 (nr 291) om ändrad utbildningstid för värnpliktiga av 1921 års klass, lagen den 31 mars 1922 (nr 141) om ändrad utbildningstid för värnpliktiga av 1922 års klass, lagen 23 februari 1923 (nr 23) om ändrad utbildningstid för värnpliktiga av 1923 års klass och lagen den 22 februari 1924 om ändrad utbildningstid för värnpliktiga av 1924 års klass upphöra att gälla; skolande dock vad nedan stadgas om undantag från bestämmelsen i denna paragraf lända till efterrättelse.

§ 52.

I fråga om utbildningstiden i beväringen för värnpliktiga, inskrivna före år 1926, gälle vad i nämnda hänseende uti särskild lag stadgas för värnpliktiga av 1925 års klass med följande ändringar och tillägg:

a) vapenföra värnpliktiga av 1924 och 1925 års klasser, tilldelade fotfolket, trängen i egentlig trängtjänst, trängen i egentlig sjukvårdstjänst eller intendenturtrupperna, äro skyldiga att fullgöra ytterligare en repetitionsövning om tjugufem dagar före utgången av sjätte året;

b) vapenföra värnpliktiga av 1923, 1924 och 1925 års klasser, tilldelade rytteriet, äro skyldiga att fullgöra ytterligare en repetitionsövning om trettiofem dagar före utgången av sjätte året;

c) vapenföra värnpliktiga av 1922, 1923, 1924 och 1925 års klasser, tilldelade fältartilleriet, positionsartilleriet, fästningsartilleriet å Karlsborg eller fältingenjör- eller fälttelegraftrupperna, äro skyldiga att fullgöra ytterligare en repetitionsövning om trettiofem dagar före utgången av sjätte året;

d) vapenföra värnpliktiga av 1924 och 1925 års klasser, tilldelade fästningsartilleriet i Boden eller fästningsingenjörtrupperna, äro skyldiga att fullgöra ytterligare en repetitionsövning om trettiofem dagar före utgången av sjätte året;

e) för vapenföra värnpliktiga, tilldelade fästningsartilleriet i Boden eller fältingenjör-, fälttelegraf- eller fästningsingenjörtrupperna föreskriven repetitionsövning skall från och med år 1927 hava en varaktighet av trettiofem dagar;

f) värnpliktiga, tilldelade marinen i allmän tjänst, sjötjänst eller stations-tjänst, vilka fullgjort tjänstgöring för sin utbildning, värnpliktiga i allmän tjänst eller sjötjänst i minst nittio dagar och värnpliktiga i stationstjänst i minst trettio dagar, må, på sätt Konungen närmare förordnat, helt eller delvis befrias från återstående under år 1926 dem åliggande tjänstgöringsskyldighet i beväringen under fredstid.

Vad ovan sägs skall icke äga tillämpning beträffande värnpliktig, som till följd av laga förfall, beviljat uppskov eller uteblivande utan laga förfall icke börjat fullgöra honom åliggande första tjänstgöring eller tjänstgöring i en följd senast å tid, som i sådant avseende stadgas för värnpliktiga av 1925 års klass, utan skall i fråga om dylik värnpliktig denna lag tillämpas jämväl såvitt avser utbildningstiden i beväringen.

§ 53.

Den årskontingent värnpliktiga, som enligt bestämmelserna i § 24 mom. 1 d) skall uttagas till linjetjänst vid flygvapnet, må, intill dess organisationen av detta vapen fullständigt genomförts, minskas med det antal, Konungen finner gott bestämma.

§ 54.

Uti § 32 samt § 33 mom. 2 och 3 stadgade skyldigheter åligga icke värnpliktiga, som före den 1. januari 1919 överförts till landstormen.

§ 55.

Bestämmelserna uti §§ 53 och 55 i 1914 års värnpliktslag, förstnämnda paragraf, sådan den lyder enligt lag den 14. juni 1918 (nr 664), skola fortfarande i tillämpliga delar lända till efterrättelse.

§ 56.

För denna lags ikraftträdande erforderliga närmare föreskrifter meddelas av Konungen.

Stockholm den 20 mars 1925.

Sam. Clason.